

TÜRKİYE DEĞİŞİM PARTİSİ TÜZÜĞÜ

Partinin Adı :

Madde 1 :Partinin Adı : (TÜRKİYE DEĞİŞİM PARTİSİ) dir.

Partinin Kısaltılmış Adı:

Madde 2 :Partinin Kısaltılmış Adı : (TDP) dir.

Partinin Adresi :

Madde 3 :Mutlukent Mahallesi 2065 sokak No:4/1
Çankaya Ankara
(Ek- 08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu
Toplantı Tutanağı kararıyla.)

Partinin Logosu :Amblemimiz Trakya ve Anadolu'yu simgeleyen iki kalpten ve iki kıtayı birleştiren bir yıldızdan oluşmaktadır.

Madde 4 :

Partinin Temel Anlayışı:

Madde 5 :TDP'nin temel anlayışı, Cumhuriyetin en önemli değeri olan “Hakimiyet Kayıtsız Şartsız Milletindir.” ilkesinin ışığında, anlayış, şefkat, sevgi ve saygı ile sorunları ÇÖZMEK'tir.

Hukukun üstünlüğü, tam demokrasi, güzel ahlak, herkese eşit ve adil muamele TDP'nin vazgeçilmez ilkeleridir.

İşsizliği azaltmak, üretimi artırarak büyüme ve teknolojik gelişmeleri hesaba katarak çalışma sürelerini yeniden ayarlamak, yoksulluğu ve bölgeler arası adaletsizliği giderecek gelir dağılımını oluşturmak, varlığı ve bereketi çoğaltarak Türkiye'yi zenginleştirmek ve bu zenginliği adil dağıtmak, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve yargıda, devletin vatandaşı şefkatle kucaklamasını sağlamak, siyasetin kalitesini yükseltmek, siyaseti her katmanda demokratikleştirmek, her alanda toplumsal vicdanı yeniden canlandırmak, bilgi ve bilimi esas alarak insana ve doğaya sevgiyle yaklaşmak, tüm vatandaşların onurlu ve özgür bir yaşama kavuşarak yarınından emin ve umutlu olmasını sağlamak, TDP'nin varoluş amacıdır.

Hareket Tarzımız :

Madde 6 :TDP'nin bütün kademelerinin hareket tarzı “KONUŞMA-YAP” ve “SORUN ÇIKARMA-ÇÖZ” şeklindedir.

Anayasa, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu, tüm seçim mevzuatı, İnsan Hakları'na ilişkin Devletimizin onayladığı tüm anlaşmalar çerçevesinde “özgürlük, barış, huzur ve refaha” ulaşmak için her türlü ayrımcılığı reddederek tüm MİLLETİMİZLE ELELE, FİKİR ve GÖNÜL birliğiyle çalışmaktır.

Madde 7 :TDP, farklı inançların ve düşüncelerin ayrışma sebebi değil, kültürel zenginlik olduğuna inanır. Din ve ırk farklılıklarını

yine kültürel zenginlik bilerek, milletin gönül huzuru ve güven içinde yaşamasını sağlamayı görev bilir.

Madde 8 :TDP, siyasetten kavgacı dili yok ederek,daima saygılı, barışçı, anlayışlı ve şefkatli bir dil ve yaklaşım içinde bulunur.

Madde 9 :TDP için ÇÖZÜM esastır. İNSAN ASILDIR. İnsan Hakları, Adalet, emeğe saygı, güven içinde yaşama ve ifade özgürlüğünü sağlama, özellikle işsizlikle mücadele, başta gelen görevlerdir.

Madde 10 :TDP için Aile, toplumun temeli olup, korunması gereken kutsal bir yapıdır.

Madde 11 :TDP Devletimizin ve Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün ilke ve inkılaplarını yaşatır ve korur.

TÜZÜK VE PROGRAMIN BAĞLAYICILIĞI :

Madde 12 :TDP Tüzük ve Programına Genel Başkan dahil, tüm yöneticiler ve tüm üyeler uymak zorundadır. Her üye, partiye kayıt olurken tüzüğe uyacağını imzası ile taahhüt eder.

ÜYELİK :

Madde 13 :TDP'ye üye olmak isteyenlerde aranan şartlar şunlardır :

- Yasalarda yazılı parti üyeliğine engel bir hali olmamak.
- 18 yaşını bitirmiş T.C. Vatandaşı olmak.
- Partinin Tüzük ve Programını kabul etmek.
- Başka bir partiye üye olmamak
- Üyelik aidatını ödemek

Madde 14 : Üye olmak isteyen kişi, ikametgahının bulunduğu İlçe Başkanlığı'na başvurur. Bir parti üyesinin referansı ile üyelik formunu doldurur. Kendisine "alındı belgesi" verilir.

Madde 15 : İlçe Yönetim Kurulu 15 gün içinde üyelik konusunu görüşür. Üye kabul edilirse tüm belgeler bilgisayar ortamına girilir ve derhal bu kayıtlar online sistem ile Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı'na gönderilir. Genel Merkez 15 gün içinde bilgisayar ortamında üye kütüğüne üyenin kaydını yaparak, üyelik kartını ilgisine teslim edilmek üzere İlçe Teşkilatına gönderir. İlçe teşkilatı üye kartının alındığı tarihte üye defterine kayıt yapar.

Madde 16 :Üyeliğe herhangi bir itiraz olursa, İlçe Yönetim Kurulu bunu 15 gün içinde görüşür. İtiraz kabul edilirse üyelik reddedilir. Üyenin herhangi bir başvurusuna gerek kalmadan bu ret kararı doğrudan İl Yönetim Kuruluna bir rapor halinde sunulur. İl Başkanlığı 15 gün içinde bu konudaki kararını verir. Üye, İl Başkanlığı'nın kararını kabul etmez ise 15 gün içinde Merkez Yürütme Kurulu (MYK) na itiraz eder.MYK' nın kararı kesindir.

Madde 17 : Partiden ayrılan bir üye, yeniden üyeliğe dönmek isterse sadece MYK'ya başvurabilir. MYK'nın kararı kesindir. Yurtdışında ikametgahı olup da üye olmak isteyenler yurda gelişlerinde son ikametgahının bulunduğu İlçe Başkanlığına başvurarak üye olabilirler.

Madde 18 : Daha önce dışarıdan veya Milletvekiliyken Bakanlık yapanlar ile,Milletvekilliği, Belediye Başkanlığı, Belediye Meclis Üyeliği, İl Genel Meclisi Üyeliği yapmış kişiler sadece MYK'ya başvurarak üye olabilirler.

Madde 19 : Üye, “üyelik kimlik kartı” nı aldığı veya Yargıtay da üyelik hakkı olduğu tarihten itibaren 6 ay oy kullanamaz. Ancak 6 ayı doldurduktan sonra oy kullanabilir. Aday olmak için 6 ay şartı olmayıp üye, üyelik kartını aldığı aldığı veya Yargıtay da üyelik hakkı olduğu andan itibaren aday olabilir.

Ancak, bu maddedeki “6 aylık oy kullanmama süresi” kuruluş aşamasındaki seçim ve toplantılarda uygulanmaz”

(Ek- 08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla)

Madde 20 : Her İlçede “üye yazım defteri” olduğu gibi Genel Merkez Teşkilat Başkanlığında da üye kütüğü tutulur. Bu kayıtlar, hem defter ortamında, hem bilgisayar ortamında bulunur. Her 3 ayda bir Genel Merkez’deki kayıtlar ile, İlçedeki kayıtlar karşılaştırarak doğruluğu teyit edilir.

Madde 21 : Parti üyeleri birden fazla İlçe Teşkilatına üye olamaz. Aksi halde, son yazılma tarihinden önceki kayıtlar silinir. Partiyeye yazılı olduğu İlçeden ayrılan üye, adres değişikliğini eski ve yeni İlçesine bildirir. İlçe Yönetimi adres değişikliğini haricen öğrenir ise, işlemleri kendiliğinden yapabilir. Adres değişiklikleri de Genel Merkez Teşkilat Başkanlığına anında bildirilir.

Madde 22 : Her Üye, İlçe Başkanlığına bizzat başvurarak istifa edebilir. Bizzat gelemiyorsa noter kanalıyla veya e-devletten üyelikten ayrılabilir. Bu ayrılma İlçe Üye Defterine işlenerek Genel Merkez Teşkilat Başkanlığına bilgi verilir.

Madde 23 : Parti üyeleri Tüzükte belirtilen kurallar çerçevesinde partinin verdiği tüm görevleri üstlenir ve parti toplantılarında görüşlerini özgürce açıklayabilirler. Parti üyeleri, her türlü bilgiyi yöneticilerden edinme hakkına sahip olup, parti içi görevlere seçilebilir. İstedığı kademedeyi aday olabilir ve parti içi seçimlerde oy kullanabilirler. Parti üyeleri, parti tüzüğünü, programını Kurultay kararlarını, seçim bildirelerini yakından takip ederler. Toplumun her kesimine partiyi anlatırlar. Çağrıldıkları tüm eğitim etkinliklerine katılırlar. İlgi alanlarındaki Sivil Toplum örgütlerine sosyal ve mesleki kuruluşlara üye olurlar, oralarda da partiyi anlatmaya çalışırlar. Parti üyeleri üyelik aidatını düzenli olarak öderler.

Madde 24 : Üyelik, ölüm, istifa veya Disiplin Kurulu kararı ile sona erer. Sona eren üyelik kaydı İlçe ve Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı kayıtlarından birlikte silinir.

PARTİ TEŞKİLATI :

Madde 25 : Parti Teşkilatı İlçe, İl Teşkilatları ve Genel Merkez’den ibarettir.

GRUPLAR :

Madde 26 : Parti Grupları, TBMM Grubu , İl Genel Meclisi Grubu ve Belediye Meclisi Grubu’dur.

YAN KURULUŞLAR :

Madde 27 : Yan Kuruluşlar, Kadın Kolları, Gençlik Kolları ve MYK tarafından gerekli görülüp kurulur ise Yurt Dışı Temsilcilikleridir.

MAHALLE VE KÖY TEMSİLCİLİKLERİ

Madde 28 : İlçe yönetim kurullarınca, parti faaliyetlerini tanıtmak, vatandaşların taleplerini tespit etmek amacıyla, parti üyeleri arasından mahalle, köy ve sandık bölgesi temsilcilikleri oluşturulur. Bu temsilciliklerde en az bir en fazla beş parti üyesi görevlendirilir. Kadın ve gençlik kollarının en az birer temsilcisi de bu temsilciliklerde yer alır.

Bu görevliler seçim dönemleri beklenmeden oluşturulur, görevlilerin isim, adres ve telefon listesi ilçelerde tutulur. İlçe Başkanlıklarının temsilciler konusundaki çalışmaları İl Yönetimi tarafından denetlenir. İlçe Yönetimleri, Köy ve Mahalle Temsilciliklerini atandıktan itibaren 6 ay içerisinde tamamlamak zorundadır.

Köy ve Mahalle Temsilcilikleri 6 ay içinde tamamlandıktan sonra 30 gün içerisinde İlçe Başkanlıkları, Sandık Görevlilerini tespit edecek ve bunların isim, adres ve telefonlarını kayıt altına alacaktır.

Temsilciler ve sandık görevlilerine uygun görülen zamanlarda İlçe ve İl Başkanlığının birlikte çalışması ile eğitim ve seminer programları yapılacaktır.

Her mahalle ve köyde İl yönetiminin tespit ettiği şekilde İlçe delegeleri seçilir. İlçe delegeleri seçimi siyasi partiler kanununun emrettiği şekilde yapılır.

YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ:

Madde 29 : Yurtdışı Temsilcilikleri Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Fransa, Almanya, Hollanda, İtalya, İngiltere, Danimarka, Avusturya, Romanya, İsviçre, İsveç, İspanya, Çekya, Polonya, Çin, Rusya, Ukrayna, Belarus, Mısır, Katar, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Azerbaycan, Gürcistan, Karadağ, Türkmenistan, Kırgızistan, Bulgaristan, Macaristan bölgelerinde oluşturulur. **(19.01.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Madde 30 : **(Ek- 08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla)** Genel Merkez İl, İlçe örgütlerinde Kadın Kolları” ve Gençlik Kolları” kurulur. Gençlik Kollarına üye olmanın üst sınırı, otuz yaştır (otuz dahil)

Bu kollar iki yılda bir kongre ve kurultaylarını yaparlar.

Her İl ve İlçe, yıllık bütçesinden toplanan en az %5 olmak kaydıyla yeter miktarda payı, Kadın Kolları ve Gençlik Kolları için ayırır. Genel Merkez de Kadın Kolları Genel Başkanlığına ve Gençlik Kolları Genel Başkanlığına, partinin yıllık bütçesinden yeter miktarda pay ayırır. Bu paylar belirlenirken ilgili kol yönetiminin görüşü alınır.

Kadın Kollarının ve Gençlik Kollarının harcamaları, ilgili İl ve İlçe Saymanı, Genel Merkezde ise İdari ve Mali İşlerden sorumlu Genel Başkan Yardımcısı tarafından yapılır.

Kadın ve Gençlik Kollarının örgütlenmesi, seçimleri, çalışma yöntemleri ve öteki konular yönetmelikle düzenlenir. Tüzüğün görevden alma, görevin boşalması ve görevden alınanların yerine seçime ilişkin hükümleri bu kolların Genel Başkanları ve Merkez yöneticileri açısından da uygulanır.

İLÇE TEŞKİLATI :

Madde 31 : İlçe Yönetim Kurulu Başkanı dâhil en az 7 en çok 25 kişiden oluşur. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Asil üyenin yarısı kadar yedek üye seçilir. İlçe Yönetim Kurulu ve varsa İlçe Disiplin Kurulu Başkan ve üyeleri ile İlçe Belediye Başkanı ve varsa İlçeye bağlı diğer belediyelerin başkanları İlçe kongresinin doğal üyesidirler. İlk kuruluştaki Başkan ve Üyelerin atamasını İl Yönetim Kurulu yapar. **(Ek- 08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla)** İlçe Başkanı kendi yönetimini oluşturur. İlçe Yönetim Kurulu 2 yıldan az, 3 yıldan fazla olmayacak sürelerde görev yapar.

İl Başkanlığının düzenleyeceği takvime göre aday adayları tüm kayıtlı üyelerin oy kullanacağı eğilim yoklamasına katılırlar. Eğilim yoklamasına katılan aday adaylarından %50 üzeri oy alan aday adayları İlçe kongresinde adaylık hakkı kazanır. Eğer ilk turda %50 den fazla oy alan aday adayları yok ise ikinci turda, ilk turda varsa en yüksek oyu alan ilk iki aday adayları yarışır, ikinci turda en fazla oyu alan aday adayları İlçe kongresinde aday olmaya hak kazanır. Aday olmaya hak kazanan üye kongre seçimleri başlamadan bir gün evveline kadar vermiş olduğu yönetim kurulu listesinin en fazla üçte birini değiştirebilir. Şayet tek aday çıkar ise, bu adayın eğilim yoklamasında kayıtlı üyelerin %3 ünün oyunu alması yeterlidir. İlçe kongresinde İlçe başkan adayları birinci turda katılanların salt çoğunluğunu aldığı takdirde seçilmiş olur. İkinci tur oylamada salt çoğunluk aranmaz.

Ölüm, istifa veya diğer nedenlerle İlçe Başkanlığının boşalması durumunda İlçe Yönetim Kurulu 7 gün içerisinde, İlçe Başkan Yardımcısının çağrısıyla toplanır ve kendi içinden bir Başkan seçer. Kongrede Siyasi Partiler Yasasının emrettiği şekilde İlçe Başkanı, İlçe Yönetim kurulu ve İl delegeleri seçilir.

İlçe Başkanı, Parti Tüzük ve Programının tanıtılmasına, projeler oluşturulmasına, vatandaşın sorunlarının tespitine yönelik lüzumu kadar çalışma grubu kurabilir. Sivil Toplum Örgütleriyle sürekli görüşme halinde olur.

İlçe Yönetim Kurulu, haftada bir toplantı yapar. Alınan kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınır. Bunun dışında Başkan gerekli gördüğü her zaman yönetim kurulunu toplantıya çağırabilir.

İlçe Yönetim Kurulu, üyelerinin 1/3 ünün yazılı talebi ile yönetim kurulu olağanüstü toplanır. Bu toplantıda sadece talep edilen konu görüşülür.

İlçe Yönetim Kurulu, her ay yapılan çalışmaları, vatandaş şikayetlerini, kurulların ilettikleri projeleri, rapor halinde İl Başkanlığına sunar.

İlçe Yönetim Kurulu ilk toplantısında Başkan Yardımcılarını ve Sekreteri gizli oyla seçer. Başkan Yardımcıları madde 38' de yer alan genel başkan yardımcıları ile uyumlu ve ihtiyacı kadar olacak şekilde planlanır.

İlçede kayıtlı üyelerin % 25' inin noter onaylı bir biçimde alınan önerisiyle İlçe Başkanı veya Yönetim Kurulunun ya da her ikisinin birlikte yenilenmesi istenebilir. Bu durumda İl Yönetimi 30 gün içinde tüzüğe ve hakkaniyete uygun bir biçimde yenilemeyi yapar. İl Yönetimi, İlçenin Olağanüstü kongresini yapmak üzere 3 kişilik Kongre Kurulu atayarak,

Olağanüstü Kongreyi yaptırır. Bu kongrede atanan kongre kurul üyeleri aday olamaz.

Siyasi Partiler Yasasının ilgili maddeleri çerçevesinde seçimlerde hiçbir yanlışlığa sebebiyet vermemek için kongreye ilişkin tüm bilgiler mümkün olan yollarla üyelere iletilir. **(19.01.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

İL TEŞKİLATI :

Madde 32 : İl Yönetim Kurulu, Başkan dâhil en az 9 kişi en çok 51 kişiden meydana gelir. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)** Yönetim kurulu sayısının yarısı kadar yedek üye seçilir. İl kongresinde İl Başkanı, İl Yönetim Kurulu ve İl Disiplin Kurulu seçilir. İl kongrelerinde ayrıca MYK tarafından hesaplanacak sayıda kurultay delegesi seçilir. Parti henüz seçime girmemişse kurultay delegelerinin sayısı ve nasıl hesaplanacağına MYK karar verir ve ayrıntılı olarak kongre yapacak birimlere bildirir.

İl Başkan aday adayı olmak isteyen üyeler öncelikle o İl'de kayıtlı üyelerin %3 ünün imzasını taşıyan belge ile birlikte, kuracağı yönetimin asil ve yedek üyelerinin listesi ile Genel Merkez'e seçim gününden en az 15 gün önce başvurur.

Genel Merkezin düzenleyeceği takvime göre aday adayları tüm kayıtlı üyelerin oy kullanacağı eğilim yoklamasına katılırlar. Eğilim yoklamasına katılan aday adaylarından %50 üzeri oy alan aday adayı İl kongresinde adaylık hakkı kazanır. Eğer ilk turda %50 den fazla oy alan aday adayı yok ise ikinci turda, varsa en yüksek oyu alan iki aday adayı yarışır. İkinci turda en çok oyu alan kişi il kongresine adaylığa hak kazanır. Aday olmaya hak kazanan üye kongre seçimleri başlamadan bir gün evveline kadar vermiş olduğu yönetim kurulu listesinin en fazla üçte birini değiştirebilir. Şayet tek aday çıkar ise, bu adayın eğilim yoklamasında kayıtlı üyelerin %3 ünün oyunu alması yeterlidir.

İl kongresinde İl başkan aday birinci turda katılanların salt çoğunluğunu aldığı takdirde seçilmiş olur. İkinci tur oylamada salt çoğunluk aranmaz.

Ölüm, istifa veya diğer nedenlerle İl Başkanlığının boşalması durumunda İl Yönetim Kurulu 7 gün içerisinde, İl Başkan Yardımcısının çağrısıyla toplanır ve kendi içinden bir Başkan seçer. Kongrede Siyasi Partiler Yasasının emrettiği şekilde kurultay delegeleri seçilir.

İl Kongresinde, Başkan ve Yönetim Kurulunun dışında 5 asıl, 3 yedek üyeden oluşan İl Disiplin Kurulu seçilir.

İl Yönetim Kurulu, Başkan Yardımcılarını ve Sekreteri gizli oyla seçer. Başkan Yardımcıları madde 38 de yer alan genel başkan yardımcıları ile uyumlu ve ihtiyacı kadar olacak şekilde planlanır.

İl Yönetim Kurulu haftada bir kez toplanır. Kararları salt çoğunlukla alır. Oyların eşit olması halinde Başkanın kabul ettiği görüş geçerli sayılır. İl Yönetim Kurulu, İl Başkanının talebiyle her zaman toplantı yapabilir. İl Yönetim Kurulu Üyelerinin 3 te 1 inin yazılı talebi halinde olağanüstü toplantı yapılır. Bu toplantıda sadece talep konusu konu görüşülür.

İl Kadın ve Gençlik Kolu Başkanları, İl Yönetim Kurulunun tabii üyesidirler.

İl Yönetim Kurulu ihtiyaç halinde çeşitli çalışma kurulları oluşturabilir.

İl Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a. Partinin ilkelerini, programını, seçim bildirgelerini halka anlatmak, partinin oy potansiyelini arttırmaya çalışmak,
- b. Tüzük kurallarını, kongre kararlarını, üst yönetim birimlerinin istem ve kararlarını uygulamak,
- c. Alt yönetim birimlerinin çalışmalarını denetlemek ve daha etkin çalışmalarını sağlamak,
- d. İlçe veya illerde genel ve yerel yönetimlerin ve diğer partilerin çalışmalarını izlemek ve gerek gördüklerini üst yönetim birimlerine iletme,
- e. Tüm seçimlerde parti adaylarını kazandırmak ve başarılı bir sonuç alınması için çalışmak,
- f. Sandık görevlilerini belirlemek, eğitmek ve seçim sonuçları kesin olarak alınmaya dek görevleri başında bulunmalarını sağlamak,
- g. Yörelere özgü iktisadi ve sosyal sorunlar ile ilgili araştırmalar yapmak, projeler oluşturmak, bunları üst yönetim birimlerine iletme,
- h. Üst yönetimi bilgilendirerek İlçe veya İllerde kamuoyuna dönük siyasal, toplumsal, kültürel etkinlikler düzenlemek,
- i. Çeşitli ulusal ve yöresel sorunlarla ilgili olarak çalışma yapmak üzere platformlar oluşturmak,
- j. Parti çalışmalarında bulunmak üzere gerek gördüğü yerlerde, sokak, mahalle, köy, işyeri, site görevlileri atamak,
- k. **(08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantısında alınan kararla bu madde tüzükten çıkartılmıştır)**

İlde kayıtlı üyelerin %5'inin noter onaylı alınan önerisiyle Başkan veya İl Yönetim Kurulunun yenilenmesini MYK'dan talep edebilir. MYK 15 gün içerisinde karar vererek kongre tarihi ile birlikte İl Kongresini tarafsız yapacak 4 kişilik "kongre kurulunu" tayin eder. Kongre kurulu ve birinci derece hısımları yapılacak kongrede aday olamazlar. Bu kurul 45 gün içerisinde İl Kongresini tamamlayarak görevi kazanan adaya teslim ederek işlemleri tamamlar.

MYK parti ilkelerine, toplumsal değerlere ve demokrasinin gereklerine aykırı davrandığını tespit ettiği İl Başkanını, İl Yönetim Kurulunu, İl Disiplin Kurulu Başkanını, İl Disiplin Kurulunu ayrı ayrı veya birlikte görevden alabilir. Bu durumda olağanüstü kongre usulleri ile yeni yönetimler seçilir. **(19.01.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Ortak Hükümler:

Madde 33 _____ : İl ve İlçe Yönetim Kurullarının tüm faaliyetlerinde aşağıdaki ortak hükümler uygulanır.

a) Hertürlü toplantıya 1 yıl içinde arka arkaya 3 defa geçerli mazereti olmaksızın katılmayan üye, kurul üyeliğinden istifa etmiş sayılır. Yerine sıraya göre ilk yedek üye çağırılır.

b) Yönetim Kurullarının asil ve yedek üyelerinin tamamının görevden çekilmesi halinde MYK tarafından derhal yeni kurul atanır.

Atanan Kurul kalan süreyi tamamlar ancak, bu kurul Kongre yapılması önerisinde bulunursa MYK tarafından olağanüstü kongre yapılması kararı alınır.

c) Yönetim Kurulu'ndan çekilme talebi o kurulun başkanlığına, başkan çekilecek ise bir üst kurulun başkanlığına yapılır

d) Kadın ve Gençlik Kolları üyeleri çekilme isteklerini Başkanına, Başkan ayrılma isteğindeyse bağlı olduğu bir üst kurul başkanlığına başvurur.

e) Hiçbir üye istifa veya disiplin kurulu kararı veya MYK kararı olmadan görevden alınmaz.

f) Siyasi Partiler Yasası gereğince, tutulması gerekli defter ve kayıtların tutulmaması, muhafazaedilmemesi, tahrifat yapılması veya yok edilmesi, istenen belgelerin Genel Merkeze zamanında gönderilmemesi, üyelerin kimlik ve diğer bilgilerinin mülki amirlere belirlenen süresinde verilmemesi, partinin temel ilkelerine aykırı söylem ve davranışlarda bulunulması, yasalara ve genel ahlaka aykırı eylem ve davranışta bulunulması, görevden alma sebebidir. Böyle durumlarda MYK gerekli incelemeyi yapar, görevden alma işlemi ile birlikte yeni kişi veya kurulun derhal atamasını yapar.

g) Herhangi bir kademe yetkilileri kendi üyeleri veya bir alt kademe üyeleriyle ilgili yasaya, tüzüğe ve genel ahlaka aykırı davranış içinde bulunan yöneticileri MYK ya bildirerek görevden alınmalarını talep edebilir. MYK'nın bu konudaki kararı kesindir.

h) Görevden alma veya ihraç gibi kararlara karşı, kişi yargıya başvurabilir. Ancak yargıya başvurma kararın yürütmesini durdurmaz. Yargının vereceği karar derhal uygulanır.

i) Delege seçimlerinde herhangi bir aykırılık olması halinde, MYK delege seçimlerinin kısmen veya tamamen yenilenmesine karar verebilir.

j) Kongrenin ilan edilen gündemine, görüşülmesi istenen konuların ilavesi için mevcut delegelerin %5 inin yazılı başvurusu gerekir. Başvuru müzakereye açılır ve oylama sonunda kabul edilirse o madde gündeme ilave edilir.

k) Partinin tüm faaliyetlerinde Siyasi Partiler Kanunu, Dernekler Kanunu ve Tüzük Hükümleri ve MYK tarafından hazırlanan yönetmelikler uygulanır.

l) Kongrelerle ilgili tüm ayrıntılar MYK tarafından hazırlanan "kongreler yönetmeliğinde gösterilir.

KURULTAY :

Madde 34 : Kurultay partinin en üst karar ve denetim organıdır. En az 2 en geç 3 yılda bir olağan olarak toplanır. Olağanüstü Kurultay Genel Başkanın çağrısı, Parti Meclisinin kararı veya kurultay delegelerinin 5' te 1 inin noterlikten çağrısı ile 45 gün içinde toplanır. Olağanüstü kurultayda sadece görüşülmesi istenen konular görüşülür ancak seçim yapılmaz.

Kurultay delegeleri İl Kongrelerinde seçilir. Her İl Kongresi o İlde seçilen Milletvekili sayısının iki katı kadar Kurultay Delegatesi seçer. Eski Genel Başkanlar ile Eski Parti Meclisi Üyeleri, Eski Merkez Disiplin Kurulu Başkan ve Üyeleri, eski TBMM Başkanı veya Bakanlık yapmış kişiler, eski İl ve İlçe Başkanları ile partili eski Belediye Başkanları ve Belediye Meclis Üyeleri kurultayın onur üyesidirler. Onur üyeleri kurultayda yer alır ancak söz alamaz ve oy kullanamazlar.

Kurultayın seçilen üyeleri dışında oy kullanabilecek kişiler, Genel Başkan, Parti Meclisi Üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, Parti üyesi

olan Bakanlar ve Milletvekilleri ve seçilmiş delegelerin %15'inden fazla olmamak üzere üyeliği devam eden Kurucu Üyelerdir. Kurucu üyeler seçilmiş delegelerin %15'inden fazla ise yaş sırasına göre küçük olan Kurucu Üyeler dışarıda kalacak ve %15 nispeti sağlanacaktır.

Kurultay toplantı yeter sayısı kurultay üye sayısının salt çoğunluğudur. İlk çağrı üzerine yapılan toplantıda toplantı yeter sayısı bulunmazsa ikinci toplantı katılanlarla yapılır. Parti tüzük ve programında değişiklik önerileri sadece Genel Başkan, Parti Meclisi veya Kurultay Üyelerinin 5 te 1'i tarafından yazı ile önerilirse görüşülür. **(19.01.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

OLAĞANÜSTÜ KURULTAY:

Madde 35 _____: Genel Başkanın veya Parti Meclisinin çağrısı ile ya da Kurultay üyelerinin en az beşte birinin noter tasdikli, yazılı önerisi ile, en geç 45 gün içerisinde ve Parti Meclisinin belirleyeceği bir tarihte Kurultay olağanüstü toplanır.

Olağanüstü Kurultayın gündemi, isteyenlerce düzenlenir. Olağanüstü Kurultay isteyen üyelerin sayısı, Kurultay üye tam sayısının yarısından fazlaysa veya Olağanüstü Kurultay Parti Meclisinin çağrısı ile toplanıyorsa, gündeme güven oylaması ve seçim maddesi konulabilir. Bunun dışındaki durumlarda gündeme seçim maddesi konulamaz.

Kurultay ile ilgili tüm ayrıntılar MYK tarafından hazırlanan "Kurultay Yönetmeliği"nde gösterilir.

KURULTAYIN YETKİLERİ _____ :

Madde 36 _____ :

- a. Parti Meclisi, **(08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**ve Merkez Disiplin Kurulu üyelerini seçmek,
- b. Parti Meclisinin çalışma raporunu görüşerek karara bağlamak,
- c. Partinin tüzük ve programında değişiklik yapmak,
- d. Partinin gelir-gider hesabını görüşmek, kabul veya reddetmek,
- e. Toplum ve devleti ilgilendiren konularda partiye yön verecek kararlar almak veya dileklerde bulunmak,
- f. Partinin feshine veya başka bir partiyle birleşmesine ve böylece partinin mallarının tasfiyesine veya intikal şekillerine karar vermek,
- g. Hazırlık komisyonlarından gelecek raporları görüşerek karara bağlamak,
- h. Yasalar ve tüzükle Kurultaya verilen diğer yetkileri kullanmak.

GENEL BAŞKAN _____ :

Madde 37 _____ : Partiyi, Genel Başkan temsil eder. Genel Başkan, Disiplin kurulları dışında bütün parti kurullarının Başkanıdır. İlk kuruluşta Genel Başkan, kurucular kurulu tarafından seçilir. İlk Kurultay'da Genel Başkan, Parti Meclisi ve Disiplin Kurulu üyeleri tek liste halinde oylamaya sunulur. **(08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu toplantısında alınan karar)**

Kurultayda Genel Başkanlığa aday olmak isteyenler ve mevcut Genel Başkan, Kongreler ve Kurultay takviminin ilanından sonra takvimde belirtilen süreler içinde partiye kayıtlı üyelerin toplamının %2'sinin

imzalarını alarak aday olmak istediklerini yazı ile Genel Sekreterliğe bildirirler. Her üye o seçim döneminde adaylardan sadece birine imza verebilir. İmzaların ve sayıların tespiti için il ve ilçelerde görev alacak yetkililerin kimler olduğu ile bunların görev ve yetkilerine ilişkin esaslar Genel Sekreterlik tarafından belirlenir. Genel Sekreterlik başvurular tamamlandıktan sonra tüm Türkiye’de Genel Başkan Adayları için partiye kayıtlı tüm üyelerle eğilim yoklaması yapılabilmesi amacı ile bir takvim belirler. Bu takvim partinin resmi internet sayfasından yayınlanmakla tüm üyelere tebliğ edilmiş sayılır. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Tüm Türkiye’de kayıtlı üyelerin katıldığı eğilim yoklamasında kullanılan geçerli oyların sayımı sonucunda en çok oy alan kişi Kurultay’da Genel Başkanlığa aday olabilir.

Genel Başkan’ın görevi, partiyi iki olağan seçim sonucunda iktidar ortağı olarak veya tek başına iktidara taşıyamıyorsa, YSK’nın kesin seçim sonuçlarını açıkladığı gün itibarıyla kendiliğinden sonra erer. Bu durumda Genel Sekreter Genel Başkanlık görevini vekâleten yürütür. Genel Sekreterin Genel Başkanlığa aday olması halinde aşağıda yazılı usullerle yapılacak olan olağanüstü seçime kadar Parti Meclisi kendi içinde gizli oyla Genel Başkanlığa aday olmayan birini Genel Başkan Vekili olarak belirler. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Bu durumda 45 gün içinde Kurultay Genel Başkanlık seçimi için olağanüstü toplanır. Mevcut Genel Başkan bu Kurultayda aday olamaz.

Bu durumda 45 gün içinde Kurultay Genel Başkanlık seçimi için olağanüstü toplanır. Mevcut Genel Başkan bu Kurultayda aday olamaz.

Genel Başkan adayı kurultayda yapılacak seçimde ilk turda salt çoğunluğu aldığı takdirde Genel Başkan seçilmiş olur. Birinci turda salt çoğunluk bulunamadığı takdirde, ikinci tura geçilir. İkinci turda yine salt çoğunluk aranır. İlk iki turda salt çoğunluk bulunamazsa üçüncü tura geçilir. Üçüncü turda salt çoğunluk ve toplantı nisabı aranmadan seçim sonuçlanmış olur. Genel Başkan seçimleri tamamlanıncaya kadar oylama aralıksız devam eder. **Genel Başkan seçiminden sonra ara verilmeden Parti Meclisi ve Disiplin Kurulu seçimleri yapılır. (08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu toplantısında alınan karar)**

Genel Başkan, uygun gördüğü hallerde Kurultay Delegelerini, parti yönetim birimlerini, partinin kurul ve organlarını ve parti görevlilerini birlikte ya da ayrı ayrı toplantıya çağırabilir, görüş alışverişinde bulunabilir.

Genel Başkan, parti görevlerinin yürütülmesi için gerekli gördüğü her türlü hususu her kademedeki parti teşkilatına bildirir ve sonuçlarını denetler.

Genel Başkanın yokluğunda, Genel Sekreter vekillik eder. İkinin birden yokluğu durumunda Genel Başkanın yazılı olarak görevlendireceği bir MYK üyesi, vekâlet görevini yürütür. Onun da yokluğunda, en yaşlı MYK üyesi bu görevi üstlenir.

Genel Başkanlık, istifa, ölüm ve diğer nedenlerle boşaldığında Genel sekreter en geç on beş gün içinde Parti Meclisini toplantıya çağırır. O da yok ise, En yaşlı MYK üyesi bu çağrıyı yapar. Parti Meclisi olağanüstü kongre toplanıncaya kadar partiyi yönetecek bir geçici Genel Başkanı kendi içinden seçer. Parti Meclisi aynı kararın içinde olağanüstü kurultayın tarihini ve diğer ayrıntıları da karara bağlar. Bu şekilde toplanacak olağanüstü

kurultay genel başkanlığın boşaldığı tarihten itibaren en geç 45 günde tamamlanır.

MERKEZ YÜRÜTME KURULU (MYK)

Madde 38 :Merkez Yürütme Kurulu Parti Meclisi içinden seçilen en az 15 kişiden oluşur. Parti Meclisince seçilen Genel Sekreter ve Genel Sayman'da MYK üyesidir. **(08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu toplantısında alınan karar)**

Genel Sekreter aynı zamanda Teşkilat Başkanı'dır. **(Ek - 16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla)**

Kadın ve Gençlik Kolları Genel Başkanları MYK'nın doğal üyesidirler.

Genel Başkan, MYK üyeleri içerisinde yeterli sayıda Genel Başkan Yardımcılarını seçer, sorumluluklarını belirler ve tanımlar. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

MYK, gerekli gördüğü takdirde Genel Başkan Yardımcıları sayısını MYK üyeleri içerisinde seçilmek üzere artırmaya ve eksiltmeye yetkilidir. Artırma ve eksiltme halinde MYK Genel Başkan yardımcılarının sorumluluk alanını belirler ve tanımlar. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Genel Sekreter de MYK üyeleri içerisinde en az dört Genel Sekreter yardımcısını seçer. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

MYK ayda en az 2 kez toplantılır. Genel Başkan gerek gördüğü takdirde her zaman MYK'yı toplantıya çağırabilir. Toplantı gündemini Genel Sekreter, Genel Başkanın görüşünü alarak hazırlar ve MYK üyelerine bir gün evvelden iletir. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Geçerli mazereti olmaksızın 3 kez üst üste MYK toplantılarına katılmayan üyelerin, MYK üyelikleri düşer.

İstifa, ölüm veya diğer nedenlerle boşalan kurul üyeliklerinin yerine Parti Meclisi (PM) yenilerini seçer.

Kurul üyeleri, görevli oldukları faaliyetin niteliğine göre yeteri kadar uzman ile birlikte çalışma yapabilirler. Yardımcı ve uzmanlar ilgili kurul üyesinin teklifi ve kurulun onayı ile parti içi seçimle yüklenilmiş hiçbir idari görevi olmayan, TBMM Parti Grubu Üyeleri veya Parti Meclisi üyeleri ya da bunların dışındaki kişiler arasından atanır. Atama ve görevlendirmeler konusunda Parti Meclisine bilgi verilir.

MERKEZ YÜRÜTME KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 39 :

1. Kurultay ve Parti Meclisi kararlarını uygular. Parti programını yayar, partinin ilkelerini benimsetmek, seçimleri kazanmak için gerekli tüm girişimleri yapar.
2. Partinin hükümetle, başka parti veya kuruluşlarla olan ilişkilerini, Parti Meclisinin ilke kararları doğrultusunda düzenler.
3. Partinin çalışma programını hazırlar ve Parti Meclisine sunar.
4. Ülkenin iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak projelerin oluşturulması için örgütten gelen önerileri değerlendirir ve bu projelerin gerektiğinde ulusal plan ve programlarda yer alması için girişimlerde bulunur.

5. Araştırma yapma ve sonuçlarını yayınlama ile parti içi eğitim çalışmalarını düzenler.
6. Olağan veya olağanüstü Kurultaylarla ilgili hazırlıkları yapar.
7. Yıllık bütçeyi hazırlar. Parti Meclisinin onayından sonra uygular. Kurultaya ve ilgili yerlere sunmak üzere kesin hesabı çıkartır.
8. Partinin Uluslararası ilişkilerini düzenler ve yürütür. Yurt dışında bulunan yurttaşlarımız arasında partinin gelişmesi için örgütlenme yapar. Gerek duyulan yerlerde partinin yurt dışı temsilciliklerini oluşturur. Bu temsilciliklerin kuruluşu, çalışma esasları ve diğer parti organları ile ilişkileri ve denetim usulleri, yönetmelikle belirlenir.
9. Kurultaya sunulacak çalışma raporu taslağını hazırlar ve Parti Meclisinin onayına sunar.
10. Tüzüğün öngördüğü yönetmelikleri hazırlayıp Parti Meclisinin onayına sunar.
11. İl ve İlçelerin her konudaki çalışmalarını izler, denetler ve buna ilişkin önlemleri alır. Boşalan yerlere kişisel veya kurul olarak atama yapar, yine gerekli gördüğü kişileri ve kurulları görevden alır.
12. Kurulda, İlçe Başkanlarını Merkez Yürütme Kurulu'nun atadığı, İl Başkanları yetkilendirir. Merkez Yürütme Kurulunun gerekli gördüğü durumlarda İl ve İlçe Başkanlarını veya yöneticileri yada tüm yönetim kurulunu görevden alma yetkisi vardır. **(08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**
13. Parti okulu kurar. Parti okulunun çalışmalarını ve eğitim programlarını görüşüp onaylar.
14. Yasalar, tüzük ve yönetmeliklerce kendisine verilen yetkileri kullanır.
15. Genel Başkan yardımcılıklarının sayısını artırma eksiltme ve görev tanımlar ile sorumluluklarını ve yetkilerini belirler.
16. Partide çalışacak personelin, yardımcı ve uzmanların özlük haklarını düzenler.

PARTİ MECLİSİ (PM)

Madde 40 :

Parti Meclisi, Kurultaydan sonra partinin en yetkili organıdır. Genel Başkan Parti Meclisinin başkanıdır. Genel Başkanın yokluğunda genel sekreter başkanlık eder.

Parti Meclisi Kurultayca seçilen Genel Başkan hariç en fazla 45 üyeden oluşur. Kurultayda 21 yedek üye seçilir. İlk kurulda parti meclisini kurucular kurulu seçer. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Kadın ve Gençlik kollarının Genel Başkanları Parti Meclisinin doğal üyesidir.

Geçerli mazereti olmaksızın üç kez üst üste veya bir yıl içinde altı kez Parti Meclisi toplantısına katılmayan üyelerin üyeliği Parti Meclisi kararıyla düşer.

Parti Meclisi üyeliklerinin boşalması halinde, yerine sırası ile yedek üyeler çağırılır. Tüm yedek üyeler çağırıldığı halde Parti Meclisi üye tam sayısının üçte iki oranının altına düşmüşse Genel Başkan Kurultayı toplantıya çağırarak Parti Meclisi seçimlerini yeniler.

Parti Meclisi olağan olarak ayda bir salt çoğunlukla toplanır. Toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar alır.Genel Sekreter, Genel Başkanın görüşünü alarak gündemi hazırlar ve üyelere en az üç gün önce, incelenecek yazı, tasarı ve belgelerle birlikte duyurur.

Parti Meclisi, Genel Başkanın veya Parti Meclisi üye tam sayısının üçte birinin talep etmesi durumunda olağanüstü toplanır.

PARTİ MECLİSİNİN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 41 :

Parti Meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a. Yasalar ve tüzükle Kurultaya verilmiş yetkiler dışında bütün kararları alabilir. En az 15 kişilik MYK üyelerini **ve Genel Sekreter ile Genel Saymanı (08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)** seçer. Parti programı ve Kurultay kararları çerçevesinde partinin politikalarını ve stratejisini belirler.
- b. Seçim bildirgesini hazırlar. Parti politikalarının halka anlatılıp benimsenmesi için gerekli çalışmaları yapar.
- c. Partinin çalışma ve faaliyetlerinin planlanmasını yapar ve gerekli harcamaların bütçelerini hazırlar.
- d. Partinin yasalar çerçevesinde uluslararası kuruluşlara üyeliğini ve yurt dışı temsilcilikler oluşturulmasını karara bağlar.
- e. Partinin hükümet kurmasını, koalisyon ortağı olmasını, hükümetten çekilmesini görüşerek karara bağlar. Bu kararlarda TBMM başkanı, parti grubu başkan vekilleri ile grup Yönetim Kurulu üyeleri de oylamaya katılırlar.
- f. Partinin kurduğu ya da katıldığı hükümetlerin programı üzerindeki görüşlerini bildirir.
- g. Kurultaya sunulmak üzere, partinin çalışma raporunu ve parti politikaları ile ilgili olarak Kurultayın almasını öngördüğü kararların taslaklarını hazırlar. İllerden gelen, İl kongrelerince alınmış karar tasarılarını inceler. Uygun gördüklerini Kurultaya sunulmak üzere görüşülmesi için hazırlık komisyonlarına gönderir. Hazırlık komisyonundan gelen raporları inceleyerek, Kurultaya sunulup sunulmamasına karar verir.
- h. Yıllık bütçeyi görüşüp karara bağlar, kesin hesabı onaylar veya reddeder.
- i. Parti tüzüğü veya programında yapılması öngörülen değişiklikleri görüşerek, Kurultaya sunulacak önerileri hazırlar.
- j. Partinin tüzel kişiliğine son verme ya da başka partiyle birleşme hallerinde, Kurultaya sunulmak üzere görüş belirler.
- k. Seçimlere katılıp katılmayı, seçimlerde tüzükte yazılı hükümlere göre uygulanacak aday saptama yöntemini belirleyip kararlaştırır.
- l. Milletvekili genel ve ara seçimlerinde partinin kontenjan adaylarını belirler.
- n. Tüzükte çıkarılması yazılı olan ve MYK'nin hazırlayıp sunduğu yönetmelikleri onaylar.

MERKEZ YÜRÜTME KURULUNA GÜVENSİZLİK

Madde 42 :

Parti Meclisinde Merkez Yürütme Kurulu üyeleri için, tek tek ya da topluca güvensizlik önergesi verilebilir.

Önergenin uygulamaya konulabilmesi için Parti Meclisi üyelerinin en az üçte ikisi tarafından imzalanması gereklidir.

Bu durumda Genel Başkan öneri için görüşme açar ve bu görüşmeler sonunda önerge gizli oyla oylanır. Bu oylamalara tek tek görevden alınması önerilen üyeler katılamazlar. Kurulun tümü için güvensizlik önergesi verildiğinde tüm üyeler oylamaya katılabilirler.

Oylama sonunda Parti Meclisi üyelerinin üçte ikisinin oylarıyla hakkında güvensizlik belirtilen üye veya kurul görevden alınmış olur. Bu üye veya kurul yerine, Parti Meclisince yeniden seçim yapılır.

YAN KURULUŞLAR HAKKINDA ORTAK HÜKÜMLER

Madde 43 :

Parti Üyesi her kadın veya 30 yaşını geçmemiş gençler isterlerse kadın kolu yada gençlik kolunda ayrıca görev alabilirler. Bu talepleri Kadın ve Gençlik Kolu defterlerine kayıt edilir.

Parti üyeliği sona eren kişinin yan kuruluşla ilişkisi biter. Kadın ve Gençlik Kollarının kongreleri yönetim kurullarının oluşumu, delegelerin belirlenmesi ve yan kuruluşlar kurultayının yapılması diğer organlar ile aynı tüzük kurallarına tabidir.

Yan kuruluşların kurultayları 2 yıldan az 3 yıldan fazla olmamak ve parti kurultayından önce gerçekleştirilmek üzere MYK tarafından belirlenecek usul ve takvime göre yapılır.

İl ve ilçeler yan kuruluşların kongrelerini usul ve tarihleri için MYK ya öneride bulunarak MYK'nın bir karar vermesini isteyebilirler. Kadın ve Gençlik Kolları diğer teşkilatlar gibi benzer yapılanma ile aynı görevleri eksiksiz yerine getirirler. Bağlı olduğu kademenin yönetim kuruluyla uyumlu ve eşgüdümle çalışırlar. Her türlü talep ve yazışmalarını bağlı olduğu teşkilatın bilgisi içinde yaparlar.

Yan kuruluşta görev yapanların görevden alınmaları diğer üyeler gibidir. Her yan kuruluşun bağlı olduğu teşkilat tüzükte yazılı haklı sebepler gerçekleştiğinde kişileri ayrı ayrı veya tüm kurulu görevden almaya yetkilidir. İtiraz halinde MYK olayı inceleyerek kesin kararını verir.

TBMM GRUBU

Madde 44 :

TBMM parti grubu, partili en az yirmi milletvekilinden oluşur. Parti grubu, yasama görevini, parti programı, Kurultay kararları ve seçim bildirgesi sınırları içinde yürütür.

Genel Başkan, TBMM üyesi ise parti grubunun ve grup yönetim kurulunun başkanıdır. Genel Başkan TBMM üyesi değilse, parti grubu kendi üyeleri arasından birini salt çoğunlukla grup başkanı seçer.

TBMM parti grubunun çalışmaları, grup yönetim kurulunun oluşumu, görev ve yetkileri MYK tarafından hazırlanan yönetmelik ile düzenlenir.

BELEDİYE VE İL GENEL MECLİSİ GRUPLARI

Madde 45 : Belediye meclisleri ve il genel meclislerindeki partili üyeler, kendi aralarında birer grup oluştururlar.

Belediye başkanı parti üyesi ise, belediye meclisi grubunun başkanıdır. Değilse, gruplar başkanlarını kendi aralarından, gizli oyla ve grubun salt çoğunluğu ile seçerler. Aynı hüküm büyükşehir belediyeleri için de geçerlidir.

İl Başkanı gerek gördüğünde Büyükşehir, İl ve İlçe Belediye Başkanlarını, Belediye Meclis Gruplarını birlikte veya ayrı ayrı toplantıya çağırabilir. İlçe Başkanları da İlçelerindeki Belediye Başkanlarını meclis gruplarını aynı şekilde toplantıya çağırabilir. İl Genel Meclisi grubu dakendi içinden bir Başkan seçer.

Belediye ve İl Genel Meclisi parti gruplarının çalışma yöntemleri MYK tarafından hazırlanan yönetmelik ile düzenlenir.

ÇALIŞMA GRUPLARI VE PLATFORMLAR

Madde 46 : İlçe, İl ve Genel Merkez düzeyinde, ihtiyaç duyulan konularda çalışma grupları ve platformlar kurulur. Platformlarda yer alması istenilen ilgili sivil toplum kuruluşları ve kişiler, Merkez Yürütme Kurulunca belirlenir.

Genel Merkez düzeyindeki çalışma grupları ve platformlar, ilgili Genel Başkan yardımcısının çağrısı ile toplanır. Gündem maddeleri görüşülerek, yapılan çalışmalar, ortaya çıkan görüşler ve öneriler yazılı rapor halinde Genel Başkanlığa sunulur.

Platformların kuruluşu, çalışma yöntemleri ve Genel Merkez organları ile ilişkileri MYK tarafından hazırlanan yönetmelik ile düzenlenir.

PARTİ DENETMENLERİ

Madde 47 : Parti denetmenleri, parti meclisi üyeleri arasından, MYK tarafından seçilen parti görevlileridir. Parti denetmenlerinin sayısı, nitelikleri, görev ve yetkileri, MYK tarafından hazırlanan yönetmelik ile belirlenir. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

DANIŞMA TOPLANTILARI

Madde 48 :

Danışma Toplantıları en az yılda bir kez yapılır.

Danışma Toplantıları,

1. Genel Başkan,
2. Parti Meclisi üyeleri,
3. Partili Milletvekilleri ve Bakanlar,
4. İl Başkanları,
5. Genel Merkez Kadın ve Gençlik Kollarının Başkanları
6. Partili İl Belediye Başkanları
7. Üyeliği devam eden kurucu üyeler ile Genel Başkanın veya MYK'nın katılmasını istediği kuruluş temsilcileri veya kişilerden oluşur.

Danışma Toplantısına, sivil toplum örgütleri ile fikir üretecek, proje getirecek en geniş katılımın sağlanmasına çalışılır.

İLÇE VE İL DANISMA TOPLANTILARI

Madde 49 :

Yılda en az iki kez, il ve ilçe danışma toplantıları yapılır.

İl Danışma Toplantısının üyeleri şunlardır:

- a) Parti üyeliği devam eden kurucu üyeler,
- b) O İlin partili TBMM üyeleri ile partili eski Milletvekilleri,
- c) İl Başkanı ile İl Yönetim Kurulu üyeleri,
- d) İl Disiplin Kurulu Başkan ve üyeleri,
- e) İlçe Başkanları ve İlçe Başkanlık Kurulu üyeleri,
- f) Yan kuruluşların İl Başkanları ile Başkanlık Kurulu üyeleri,
- g) Partili İl, İlçe Belediye Başkanları
- h) İl Genel Meclisi üyeleri,
- i) İl Belediye Meclisi üyeleri,
- j) Partili eski İl Başkanları ve eski Belediye Başkanları,
- k) İl Yönetim Kurulunca davet edilmeleri uygun görülenler.
- l) Proje ve Fikir üretecek Sivil Toplum Örgütleri Temsilcileri

İlçe Danışma Toplantısı üyeleri şunlardır:

- a) İlçede oturan ve parti üyeliği devam eden kurucu üyeler,
  - b) İl Yönetimi tarafından İlçe için görevlendirilen İl Yönetim Kurulu üyeleri,
  - c) İlçe Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri,
  - d) İlçede kurulu yan kuruluşların Başkanları ve üyeleri,
  - e) İlçe Belediye Başkanı ve Belediye ve İl Genel Meclisi üyeleri,
  - f) Mahalle ve Köy temsilcileri,
- (08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**
- g) Partili Belde Belediye Başkanları,
  - h) İlçe Yönetim Kurulunca davet edilmeleri uygun görülenler.
  - i) Proje ve Fikir üretecek Sivil Toplum Örgütleri Temsilcileri

Üst organların onayıyla birden fazla İlçe veya birden fazla İl Ortak Danışma Kurulları toplantısı düzenlenebilir.

İlçe danışma kurulları İl Danışma Kurullarından önce yapılır. Toplantıda dile getirilen görüş ve öneriler rapor halinde üst kademe organlarına sunulur.

Tüm Danışma Toplantılarının çalışma yöntemleri ve parti dışından kimlerin katılacağı , çalışma düzeni ve sürelerinin nasıl olacağı ayrıntılı bir biçimde MYK tarafından hazırlanan Danışma Toplantıları Yönetmeliğinde gösterilir.

GENEL VE YEREL SECİMLERDE ADAYLIK

Madde 50 : Adaylık için başvuru tarihleri ve şekli Merkez Yürütme Kurulunca saptanır ve açıklanır. Adaylık başvuruları TBMM üyeliği adaylıkları için Genel Sekretere, yerel seçimler için Genel Merkezce belirlenecek parti kademelerine yapılır.

Seçimlerde aday olacaklar için MYK tarafından yasal nitelikler açısından bir ön inceleme yapılır veya yaptırılır.

Parti üyesi olmayanlardan Merkez Yürütme Kurulunca ön seçime, aday yoklamalarına ve merkez yoklamasına katılmaları uygun bulunanlar tüzüğün ilgili maddesi uyarınca MYK'ca doğrudan üye yazılabilir ve aday olabilirler. Ancak bu üyeler, 6 ay seçme hakkını kullanamazlar.

ADAYLARIN BELİRLENMESİ

Madde 51 : Partimizin kuruluşundan itibaren yapılacak ilk seçimde Milletvekili, Belediye Başkanlığı, Belediye Meclis Üyeliği veya İl Genel Meclisi Üyeliğine aday olmak isteyenlerin adaylığı MYK tarafından, değerlendirilecek ve sıralamaları merkez yoklaması şeklinde yapılacaktır. İkinci ve daha sonraki tüm seçimlerde eğilim yoklaması ile aday tespiti yapılacaktır. Eğilim yoklamasına aday olunan seçim çevresindeki kayıtlı tüm üyeler katılacaktır.

Aday olmak isteyenler, MYK'unca belirlenecek başvuru yerlerine özgeçmişlerini ve yasa ile istenen diğer belgeleri verirler. Bu belgeler üzerinden MYK tarafından yapılacak incelemede, adaylığı için yasal sakınca bulunanların başvuruları kabul edilmez.

Seçim yapılacak seçim çevresinde, eğilim yoklamasına girecek yeterli sayıda aday olmaması halinde veya adaylıkta boşalma olması halinde, merkez yoklaması ile aday belirlenir, boşalan yer doldurulur.

Bir seçim çevresinde eğilim yoklaması yapılabilmesi için, o seçim çevresindeki seçmen sayısının en az yüzde 1'inin üye yapılmış olması zorunludur. Bu sayıda üye yok ise, adaylıklar merkez yoklaması ile tamamlanır.

Genel Merkezin her seçimde %10 kontenjan kullanma hakkı vardır.

Genel ve yerel seçimlerde aday belirlemede uygulanacak yöntemlerin ayrıntıları MYK tarafından hazırlanan aday tespit yönetmeliğinde gösterilir.

SİYASİ AHLAK KURALLARI

Madde 52 : Parti, tüm üyelerinden yalnızca parti faaliyetleri içerisinde değil, bütün yaşam alanlarında parti üyeliğine yakışır davranışlarda bulunmalarını bekler.

Parti üyelerinin seçme ve seçilme haklarının her kademedeki parti yöneticisi tarafından özenle korunması esastır.

Partimizin Genel Başkanı, Parti Meclisi üyeleri, Milletvekilleri, Bakanları ile İl ve İlçe Başkanları, Belediye Başkanları, Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi Üyeleri görevlerine başladıklarında servet beyanında bulunmakla yükümlüdürler. Servet beyannameleri kapalı zarf içinde Genel Başkanlığa verilir Genel sekreterlikçe muhafaza edilir. Servet beyannameleri ancak Parti Meclisinin salt çoğunluğunun kararı ile açıklanır.

DİSİPLİN KURULLARI

Madde 53 : Parti üyelerinin, yöneticilerinin veya kurullarının işledikleri parti suçlarını saptama ve cezalandırma görev ve yetkisi Disiplin Kurullarındır.

Parti tüzüğüne, programına, Kurultay kararlarına aykırı eylemde bulunan ya da partili olmanın kendisine verdiği görevin niteliklerine yakışmayan davranış ve eylemlerde bulunanlar parti suçu işlemiş sayılırlar. Eylemlerin ayrıca yargı organlarında yargılanmayı gerektirmesi, disiplin kovuşturmasını engellemez.

Merkez Disiplin Kurulu aynı zamanda Yüksek Disiplin Kurulu olarak anılır, Kurultayda seçilen onbir asıl, altı yedek üyeden oluşur. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

İlk kuruluşta Merkez Disiplin Kurulu kurucular kurulu tarafından seçilir.

İl disiplin kurulu, İl kongrelerince seçilen beş asıl, üç yedek üyeden oluşur.

Parti Meclisi üyeleri, Büyükşehir ve İl belediye başkanları ile İl başkanları, İl Yönetim Kurulu üyeleri, İl Disiplin Kurulu başkan ve üyelerinin disiplin kovuşturmaları ve yargılanmaları Merkez Yürütme Kurulunun sevki ile Merkez Disiplin Kurulunca yapılır.

Milletvekilleri TBMM grup disiplin kurulu tarafından yargılanır.

İlçe Başkanları, İlçe Belediye Başkanları ve İlçe Yönetim Kurulu üyelerinin disiplin kovuşturmaları ve yargılanmaları ise İl Yönetim Kurulunun sevki ile İl Disiplin Kurulunca yapılır.

Disiplin kurullarının çalışma esasları ve cezalar MYK tarafından hazırlanan yönetmelikte belirlenir.

PARTİ DİSİPLİNİNE VE KURALLARINA AYKIRI DAVRANIŞLAR

Madde 54 :

Parti disiplinine ve kurallarına aykırı davranışlar şunlardır:

- a. Parti tüzüğüne ve programına, Kurultay ve diğer yetkili organlar kararlarına aykırı davranışlarda bulunmak,
- b. Partinin temel ilkelerine aykırı siyasal çalışmalara ve partinin ilkelerine uygun olmayan sivil toplum etkinliklerine destek vermek,
- c. Partiye zarar veren çalışmalarda bulunmak, sözlü ve / veya yazılı propaganda yapmak,
- d. Gizli yapılması kararlaştırılan toplantılardaki kararları, konuşmaları veya gizli bilgi ve belgeleri açıklamak,
- e. Partililerin kişilikleri ile uğraşmak,
- f. Parti çalışmalarında partili üyeye sözlü veya eylemli saldırıda bulunmak, parti düzen ve disiplinini bozucu eylem ve davranışlarda bulunmak,
- g. Parti adaylarına karşı veya başka parti adaylarından yana çalışmak,
- h. Gerçeklere aykırı üye yazmak, kayıt yapmak veya kayıtları bozmak,
- i. Özü olmadığı halde seçimlerde oy kullanmamak,
- j. Yetkili ve görevli organ ve kurulların yasa tüzük ve yönetmelik kuralları içinde verdikleri görevleri özürsüz yapmamak veya yapılmasını engellemek,
- k. Parti üyeliğini kullanarak maddi çıkar elde etmek ya da girişimde bulunmak.
- l. Üye yazımlarında başkası adına üye başvuru belgesi düzenlemek, başkasının imzasını taklit etmek, gerçek dışı beyanda bulunmak, sahte belge düzenlemek, üye kayıtlarını silmek, üyeleri ayrılmış göstermek, üye yazım yönetmeliğine aykırı davranmak. Bu madde uyarınca disiplin kovuşturmasına uğrayıp suçluluğu saptananlar hakkında uygulanacak disiplin cezasının dışında Cumhuriyet Savcılığına da suç duyurusunda bulunulur.
- m. Irk, dil, din ayrımı yapmak, bu konuda yazılı veya sözlü beyanda bulunmak

- n. Bölgecilik ve şehircilik ayrımı yaparak partilileri birbirinden soğutmak
- o. Parti toplantılarında her ne sebeple olursa olsun şiddete başvurmak, kavga çıkarmak, tasvip edilmeyecek üslupta konuşmalarda bulunmak

DİSİPLİN CEZALARI

Madde 55 : Disiplin cezaları “uyarma” , “kınama” , “geçici çıkarma” ve “çıkarma” cezasıdır.Uyarma, yazılı olarak dikkat çekmektir.Kınama, yazılı olarak kusur bildirmektir.Geçici çıkarma, üyenin partiden bir yıldan iki yıla kadar ilişkisinin kesilmesidir.Kesin çıkarma, üyenin süresiz olarak partiyle ilişkisinin kesilmesidir.

“Kınama” ve “geçici çıkarma” cezası alanlar görevlerinden alınır. Parti üyelerine tanınan hakları kullanamazlar. “Kınama” ve “geçici çıkarma” cezası alanlar cezayı veren kurul tarafından, partinin yazılı bulunduğu İl ve İlçe Başkanlıklarına bildirilir. Üye defterine işlenir. Ayrıca Genel Merkez Genel Sekreterliğine tüm belgelerin örneğiyle birlikte yazılır.

İTİRAZ :

Madde 56 : Disiplin kurulları kural olarak kendilerine gönderilen işleri en geç 30 gün içinde karara bağlarlar. Merkez Disiplin Kurulu kararları kesindir. İl disiplin kurulu kararlarına karşı Merkez Disiplin Kuruluna gerekçeli olarak itiraz edilebilir.

BAĞIŞLAMA :

Madde 57 : Parti Meclisi kesin ihraç kararı dışındaki kesinleşen disiplin cezalarını bağışlama yetkisine sahiptir. Kesin ihraç kararı Kurultay tarafından kaldırılabilir. Bunun için ceza alanın yazılı başvurusu gerekir cezayı isteyen kurulun yazılı görüşü alınır. Disiplin kurulu yönetmeliğini MYK hazırlar.

MALİ HÜKÜMLER :

Madde 58 : Mali kayıtlar tüm üyelerin ve kamuoyunun izlemesine ve değerlendirmesine açıktır. Bu amaçla, partinin internet sitesinde üç ayda bir yenilenecek verilerle partinin gelirleri ve giderleri izlenebilir.

Partinin gelir kaynakları şunlardır:

- a. Parti üyelerinden alınan giriş ve üyelik ödentileri,
- b. Partili Milletvekillerinden alınacak ödentiler,
- c. Adaylık için başvuranlardan alınacak özel ödentiler,
- d. Parti bayrağı, rozet ve benzeri satışlardan sağlanacak gelirler,
- e. Parti yayınlarından sağlanacak gelirler,
- f. Partice düzenlenecek kültür ve sanat etkinliklerinden elde edilecek gelirler,
- g. Parti mal varlığından elde edilecek gelirler,
- h. Parti Belediye Başkanları ile Belediye ve İl Genel Meclisi Üyelerinin grup ödentileri,
- i. Gerçek ve tüzel kişilerce partiye yapılacak ayni ve nakdi bağışlar ve devlet yardımı ve siyasi partiler yasasının 110. maddesi uyarınca partiye devredilecek mallar, doğmuş ve doğacak hak ve alacaklar.

Parti üyeleri, bağlı oldukları İlçe Başkanlıklarına 10 TL-120 TL arasında giriş ve aynı miktarda yıllık üyelik ödentisi vermekle yükümlüdür. İlçe başkanlıkları bu ödentilerin en az beşte birini İl Başkanlıklarına aktarır.

Parti kanunda belirtilen gelir kaynaklarına sahiptir. Parti mal varlığından elde edilecek gelirler dışında parti gelirlerinden, vergi, resim ve harç ödenmez.

Gelirler partinin hangi birimince ve kimin eliyle sağlanmış olursa olsun parti tüzel kişiliğine aittir. Gelirler, makbuz karşılığında alınır. Parti teşkilatı, aldığı ve kullandığı makbuzlar dolayısıyla merkez yönetim kuruluna karşı sorumludur. Parti, üyelere, gerçek ve tüzel kişilere hiçbir şekilde borç veremez.

Partinin mali işleri ve bu tüzükte söz edilmeyen diğer hususlar yönetmelik ile düzenlenir.

MYK, partinin aldığı hazine yardımından teşkilatın başarısını göz önüne alarak il ve ilçelere dağıtım yapar.

Mali işler yönetmeliğini MYK hazırlar.

RESMİ MAKAMLARA BİLGİ VERİLMESİ

MADDE 59 : Parti yönetim kurullarınca;

- a. İlçe ve il kongrelerinin toplanacağı gün, saat, yer ve gündem ile toplantının yapılacağı günden en az on beş gün önce mahalli mülki makama bildirir.
- b. Kurultayın gün, saat, yer ve gündemi de en az on beş gün önce yetkili makamlara bildirir.
- c. Parti organlarında görev alanların adı, soyadı, doğum yeri ve tarihleri, meslekleri ve işleri, ikametgah adresleri ve partideki görevleri ile ilçe seçim kurulu başkanlığınca onaylanmış kongre tutanağı, toplantıyı takip eden on beş gün içinde ilgili yönetim kurulu başkanı tarafından o yerin en büyük mülki amirine ve ayrıca Siyasi Partiler Kanunu gereği Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına iletmek üzere, Genel Başkanlığa il başkanlığı kanalıyla bildirilir. Merkez Yürütme Kurulu ve Parti Meclisinde görev alanlar da aynı şekilde İçişleri Bakanlığı'na ve Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

TÜZÜK DEĞİŞİKLİĞİ :

Madde 60 : Parti tüzük ve programında değişiklik yapılması Kurultay kararına bağlıdır.

Tüzük değişikliğinin olabilmesi için: kurultay delegelerinin 2/3 çoğunluğunun oyu şarttır. Sadece madde 37'nin değiştirilmesi için 3/4 çoğunluğun oyu aranır. **(Ek-16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla)**

YÖNETMELİKLERİN HAZIRLANMASI

Madde 61 : Siyasi partiler kanunu ile parti tüzüğünün gerekli kıldığı yönetmelikleri MYK hazırlar, Parti Meclisinin onayıyla yürürlüğe girer.

SON HÜKÜMLER

Madde 62 : Bu tüzük ve çıkarılacak yönetmeliklerde herhangi bir boşluk ortaya çıktığı takdirde Siyasi Partiler Kanunu hükümleri esas alınarak sorun çözülecektir.

Geçici Hüküm : (08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu kararıyla kaldırılmıştır)

(Ek- 08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu kararıyla)

GEÇİCİ MADDE (1)
İLK KURULUŞTA UYGULANACAK HÜKÜMLER;

İlk kuruluşta, Valilikçe onaylanan İlçe Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Sekreterlikçe Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir. Bu üyeler ilk İlçe kongresinde oy kullanacak ilçe üyeleri sayılır.

İlçe yönetim kurulu, üye kayıt defterini ilçe seçim kuruluna onaylatmış ve üye yazımı yapmışsa, yazılan üyeler ile mevcut yönetim kurulu üyelerinin toplamı ilçe kongresinde oy kullanır. Bu toplam üyeler ilçe kongresi seçmenidir.

Bu üyelerle ilçe kongresi yapılır. Kongrede başkan dahil en az yedi (7) yönetim kurulu üyesi seçilir. Artan sayı da üye olursa yedek üye yazılır. İlk kongreye mahsus olmak üzere yedek üye yazılması zorunlu değildir. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

İlçe kongresinde mevcut üyelerin tamamı veya bir kısmı İl delegesi seçilir. Bir kişinin hem İlçe hem İl delegesi seçilmesi mümkündür. Kongresi yapılan ilçelerde seçilen il delegelerinin toplam olarak 600'ü geçmemesi gerekir.

İlçelerde seçilen toplam İl delegeleri ile İl kongresi yapılır. İl kongresinde başkan dâhil en az dokuz (9) yönetim kurulu üyesi ve beş (5) disiplin kurulu üyesi seçilir. Artan sayıda üye olursa yedek üye yazılır. İlk kongreye mahsus olmak üzere yedek üye yazılması zorunlu değildir. **(16.08.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

İl kongresinde o ilin milletvekili sayısının iki katı Kurultay Delegesi seçilir. Bir kişi İl, İlçe ve Kurultay delegesi olabilir. İllerden seçilen Kurultay Delegeleri ile ilk Kurultay toplanır. **İlk Kurultay'da Genel Başkan ile Parti Meclisi ve Disiplin Kurulu Asil ve Yedek üyeleri, tek liste halinde oylamaya sunulur. (08.04.2021 tarihli Kurucular Kurulu Toplantı Tutanağı kararıyla değişik)**

Bu geçici madde ilk kuruluşta uygulandıktan sonra yürürlükten kalkar.

**BU TÜZÜK
62 MADDE
1 GEÇİCİ MADDE
VE**

21 SAYFADAN İBARETTİR.